

CATALUNYA

REVISTA SETMANAL

Muntaner, núm. 22. ♦ Número solt, 25 cts; -l'any 10 ptes.; trim. 3 ptes. - Estranger, 15 ptes. l'any.

Any VII

Barcelona 7 Juny de 1913

Núm. 292

SUMARI

Una sessió de "cine" per a nois

Una sessió de "cine" per a nois,
per JOAN PALAU VERA.
La Setmana Política.
La Setmana Cultural.

Nota Important

La anormalitat en nostra publicació continuà, per continuar la vaga de tipografs: això explica el retard de la informació, entre altres anomalies.

La sessió era indubtablement per a nois, puix així ho anunciaven els cartells. Era, ademés, dijous a la tarda, regalaven bombes a la entrada del cine i la sala estava plena de gom a gom de nens i nenes, acompanyats de minyones i senyores.

Després de varies projeccions insustancials, va aparèixer el rètol d'una pel·lícula kilomètrica. Devia ésser coneguda d'aquell públic infantil, perquè una salva d'aplaudiments va esclatar entusiasmada i vibrant, com espontània expressió de la impaciència que sentia per a veure a la fi realitzat allò que prometia el cartell virolat i ruí de la entrada.

Jo, cándid de mí, més cándid per lo vist que aquell públic per naturalesa candorós, no m'havia fixat en els cartells anunciadors, ni en els programes.

Era dijous a la tarda i pensant gaudir d'un espectacle per a nois, d'aquells que us renoven per un moment la joventut de l'ànima, esperava veure projectar escenes còmiques de bon gust, aspectes de països, viatges, processos d'indústries modernes, etc., com corresponia an aquell públic de caretes curioses i de senyores delicades.

En lloc d'això, amic lector, vaig sofrir el torment de veure desenrotllar-se davant dels meus ulls i de seguir pas a pas, escena per escena, una llarguíssima novelota enrevessada de villà folletí. De tant en tant, tancava els ulls per a de-

fensar-me d'aquella invasió d'imatges que en mig de la sala fosca penetren i fascinen amb la seva vida i la seva brillantor.

De la historia estrambòtica vaig perdre moltes escenes; però les culminants, les que motiven aquest article, te les vull referir, encara que molt sospito que les coneixes tant bé com jo.

Un príncep es troba a París acompanyat d'un enviat del seu Govern per a procurar-li diversions que'l distreguin de la política. L'encarregat de prostituir la vida del príncep el porta a balls d'horizontals, etc.; i allí asseguts còmodament, sense moure'ns del lloc, vàrem assistir els nois, noies, minyones, senyores i jo, a les diversions picaresques del París nocturn.

Molt edificant va ésser una escena on se balla una especie de «dança de ventre que figurava tenir lloc en un teatret particular, que sembla que s'havia preparat per a que'l príncep s'engresqués amb la ballarina que dançava. I així succeeix precisament; el príncep fa allí mateix proposicions i a aquestes, que son acceptades, se segueix una de abraçades i petoneig que enternia el cor.

Després de l'amor, d'aquesta mena d'amor s'entén, vé naturalment la violència. La ballarina, no recordo per què, atrau al príncep a una trampa i crec que'l mata.

Com veus, lector, no poden convenir

Sastreaia : LA EUROPEA :
Placa Sta. Agna, 24
i Capellans, 17.

ALTES NOVELTATS
d'entretorns i estiu de les més importants fàbriques
PERFECCIO :: ECONOMIA :: PREU FIXE

Goma, Ortopedia, Higiene
Cotons, glaces i benes
Braguers i faixes ventrals a mida
TUSELL GERMANS - Barcelona

Fàbriques:

Goma i cel·luloide.—Font honrada, 3
Apòsits antisséptics.—Vila Vilà, 89

Botigues i magatzems:

● Ronda de Sant Pere, 12.—Fontanella, 20 ●

Enviem catàlegs a Farmacies i Droguerías

en que tot això sigui per a nois ni per a senyores. Segurament opinaven lo contrari les del nombrós públic que omplia la elegant sala del cine, puix no vaig veure la menor senyal de protesta.

En el descans vaig mirar atentament les cares dels nois. Tots estaven vermells, congestionats per la emoció, els ulls fadigats i fascinats al mateix temps per un espectacle contra la tremenda excitació del qual els nois no tenen defensa.

Els seus nervis molt sensibles encara i la seva imaginació ardenta, deuen rebre terribles sotregades en cada sessió d'aquestes, si ho jutgem per les que reben els mateixos adults. ¡I pensar que aquest fet se reproduïx cada dijous a la tarda, i, per molts, varies vegades cada setmana! Això sí, les pel·lícules en que apareixen escenes de luxúria i crim acaben bé, el vici queda vençut i la virtut triomfant. La moral se salva. ¡Oh candidesa i ignorancia imperdonables! La moral queda salvada, si voleu, però la que no queda salvada del vici és la imaginació de l'infant, el tò sentimental de la seva ànima, i aquest tò sentimental és de les coses que més importància tenen.

Mentres més s'acostumi un noi a disfrutar de les fortes emocions que produeixen els drames vulgars i ruïns del cine, més disminueixen les probabilitats de que abasti, a l'esser un home, el complet predomini dels elements intel·lectuals sobre els sentimentals. I ja sabem lo que és un sentimental. Un sentimental és un home que pot tenir gestos hermosos en certs moments, però en general, és el qui actua sense una direcció fixa, un sér agitat pel foc dels senti-

ments sovint contradictoris, un home que no ha arribat al «self-government». A nosaltres, els joves pares de família que'ns preocupem una mica de com han de viure espiritualment els nostres fills, ens interessa molt defensar-los de la mala influència que avui exerceix el cinematògraf. I és difícil escapar-se'n, tal com ha entrat en les nostres costums. No n'hi ha prou amb prohibir als nostres nois l'assistència; hi van els amics i parents i veïns, tothom hi va i comenta lo vist i ho accepta sense protestar. Si els únics que no hi van són els nostres, ¿què pensaràn de nosaltres? ¿Per què no'ls hi deixem anar si tots hi van i diuen que és tant bonic? «Pot ésser que'l papà sigui una mica maniàtic»—arribaràn a pensar.—No vull seguir la sèrie de consideracions sobre les conseqüències que tot això pot portar. Lo indicat bastarà per a convèncer que és precís arribar a la única solució que té aquest problema, això és: «Prohibir l'assistència al cine de nois menors de 15 o més anys». Si els elements oficials no tenen autoritat per a pendre una mida d'aquest genre, queda el recurs de convenir els pares en pendre la mida salvadora dintre de casa seva, però posant-se d'acord els uns amb els altres, els coneguts i parents, car una acció aïllada seria molt menys eficaç.

Per acabar repetiré lo que s'ha dit altres vegades, això és: que la organització d'un cine dirigit per pares, i sobre tot pedagogs, convertiria aquesta ingeniosíssima màquina, avui explotada per estrangers en perjudici nostre, en un instrument de progrés.

JOAN PALAU VERA

La Setmana Política

—S'han constituït les noves Diputacions provincials. La de Tarragona ha elegit per son president D. Josep Mesures, entusiasta partidari de les Mancomunitats. A Lleida fou elegit D. Josep M. Espanya, demòcrata regionalista, també partidari fervent de les Mancomunitats. A Barcelona i a Girona foren reelegits D. Enric Prat de la Riba i D. Agustí Riera.

Pot dir-se que la constitució de les noves Diputacions catalanes constitueix un plebiscit en favor del projecte de Mancomunitats pròxim a discutir-se al Senat.

Això ho referma el fet que al constituir-se les tres Diputacions germanes de la de Barcelona han saludat aquesta amb vots fervents per la realització del sospirat projecte.

—En la sessió constitutiva de la Diputació provincial de Barcelona, saludà sos companys el president senyor Prat de la Riba; la part principal del seu discurs fou aquella on feu notar que el sentiment de la unitat de Catalunya ha palpat sempre en tots els actes del Cos provincial; i com aquest sentiment s'ha traduït en les bases de la Mancomuni-

tat. Tots, menys els radicals, enaltiren en gran la obra cultural desenrotllada per la corporació sota la presidència i les iniciatives de Prat de la Riba i palesaren la seva adhesió a la idea de dur endavant el projecte de Mancomunitats.

Al tractar de contestar a les salutacions de les Diputacions de Lleida, Tarragona i Girona, fou aprovada una proposició que comprèn els extrems següents:

Primer. Ratificar tots els acords presos per la Diputació provincial durant l'anterior bieni respecte al projecte de Mancomunitats, i d'una manera especial les bases de Mancomunitat Catalana que amb ella aprovaren les Diputacions de Girona, Lleida i Tarragona.

Segon. Prosseguir amb el mateix entusiasme i la mateixa fermesa totes les gestions que siguin necessàries per a que l'abans dita aspiració de les quatre Diputacions catalanes es converteixi dintre del temps més breu possible en una realitat legal.

Tercer. Saludar efusivament les Diputacions de Girona, Lleida i Tarragona, en contestació a les seves afectuoses salutacions, i comunicar-les-hi els anteriors acords.

Quart. Significar al Govern el fervorós desig de la Diputació provincial que'l projecte de Mancomunitat sigui aprovat en la vinenta etapa parlamentària.

La Setmana Cultural

—A les «Escoles del districte sisè» tingué lloc l'homenatge tributat per diferents elements propagadors de l'educació al Dr. D. Geroni Estrany pels seus notables treballs pedagògics, tant remarcats en el passat «Congrés de Higiene escolar.»

—La festa dels Jocs Florals s'és celebrada enguany amb la solemnitat acostumada al «Palau de la Música Catalana.»

Presidiren l'Alcalde, senyor Collaso, amb un bon nombre de regidors i diputats provincials, no mancant-hi els representants de les principals corporacions.

El discurs presidencial fou a càrrec del Mestre en gai saber D. Joan Maria Guasch. El Secretari, senyor Surinyach Senties, després de la memoria reglamentària, obrí els plecs dels autors pre-

JOIERIA * PLATERIA * RELLOTGERIA

CABRÉ

RAMBLA DEL CENTRE, N.º 30

Garantia absoluta en tots els objectes ♦ Economia en els preus

miats, resultant honorat amb la Flor natural En Manuel Folch i Torres, autor de «El magnífic col·loqui.» L'autor nomenà reina de la festa a la seva esposa, Maria Luandra.

El primer accèssit a la Flor fou per la composició «Camins d'amor,» amb una targeta en blanc.

L'Englantina correspongué a D. Josep Maria de Sagarra per la seva composició «Somni d'una nit d'hivern,» i l'accèssit al mateix autor per la titulada «De l'agre de la terra.»

La Viola fou adjudicada a la composició «Adveniment,» de D. Jaume Bofill i Matas, i l'accèssit a «Misteri de Santa

Eularia» de D. Josep Massó i Ventós.

La Copa artística, que's concedeix a una composició en prosa, fou pel «Poema de la Pedra» de D. Manuel Brunet, i l'accèssit per «Poemets en prosa» corresponents a unes inicials.

Es concediren premis extraordinaris a les composicions «Lloança de la dona catalana,» «A Sant Antoni de Gener» i «De la terra.» La primera resultà anònima, encara que després es sabé que era original de D. Josep M.^o Lopez Picó, el mateix que l'accèssit a la Flor; la segona era de Mn. Antoni Navarro i la darrera del senyor Bofill i Matas.

El premi Fastenrath fou concedit al

llibre de versos «Monjoies» de D. Josep Carner.

Terminà la festa amb la lectura d'una poesia de D. Francesc Ubach y Vinyeta (a. c. s.) Mestre en gai saber, mort durant l'any, i amb un admirable discurs de gràcies del Mantenedor don Agustí Casas.

A la sortida s'anà al Parc, on fou ofert a la ciutat per D. Bonaventura Bassegoda el bust del poeta Maragall, modelat per l'Arnau, sobre un projecte arquitectònic den Domènec i Montaner, contestant ço que era del cas el delegat del Alcalde D. Joan Vallès i Pujals.

— Camiseria
i Corbateria

==== Boqueria - 32
:: BARCELONA ::

ESPECIALITAT —
en CAMISES a MIDA
GRAN BARATURA
==== de PREUS

— EMPRESA DE POMPES FÚNEBRES —

LA EGIPCIA

SOCIETAT ANÒNIMA

La més important d'Espanya-20 sucursals amb telèfon-Central: Pelayo, 44, telèf. 1,113 ♦ Economia, Veritat en els preus

Important: La Egipcia es la única funeraria que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte que no sia previament desinfectat. — NOTA: Acurat i ràpid servei tant a la Capital com a fóra.

AIGUES MINERALS NATURALS
de la
SOCIETAT ANÓNIMA
VICHY CATALÁN

Aigues hipertermals, de temperatura 60°, alcalines, bicarbonat-sòdiques. Sense rival pel **reumatisme**, la **diabetes** i les afeccions del **estómac**, **fetge**, **melsa**. Aquestes aigues, de reputació universal, no mes es venen embotellades i les botelles duen tots els distintius ab el nom de la **Societat Anònima Vichy Catalán**. Cridem la atenció dels consumidors, molt particularment dels malalts, per tal que no es deixin sorprendre admitint com idèntiques a les nostres aigues d'altres **artificials** que s'ofereixen en aquest mercat amb noms de **fonts imaginaries** que no mes son marques de fàbrica i no fonts de origen.

DE VENTA EN TODAS PARTES

Administració: RAMBLA de les FLORS - 18-ent.º

VIUDA DE
JOSEP RIBAS

MOBILIARIS DE LUXE
EN ESTILS CLÁSSICS I MODERNS

***

INTERIORS COMPLETS

***

SECCIÓ COMERCIAL

MOBILIARIS
EXTRAORDINARIAMENT BARATOS

***

METAL-LISTERIA i LÁMPARAS

***

OBJECTES D'ART

***

PARQUETS PLEGABLES (PATENTATS)

Despatx: Plaça de Catalunya, 7
Magatzems i Obradors: Consell de Cent, núm. 327

LA HISPANO SUIÇA
Fàbrica de Automòbils Espanyola

Obradors a Barcelona:
Carretera de Ribas, 279
(SAGRERA)
Telèfon 8.250

Telegrames i Telefonemes
Automòbils - BARCELONA

Sucursal a França:
Levallois Perret
(PARIS)

Chassis de turisme de 12/15, 15/20, 30/40 y 45 HP. Els mes ràpits i els mes econòmics de essència i neumàtics.

Chassis per ómnibus i camions, 15/20 y 30/40 HP. Pera transport de passatgers, servei de col·legis i d'hotels i ambulancies sanitàries.

Per transports de 1 1/2 i de 3 tonelades i servei de correus.

Grupes marins, de 6, 15 i 30 HP.

Per canots de recreu, transports de passatgers, serveis de pràctics de ports salvament de naufragis i auxiliars de barco de pesca.

Obra nova

(Publicació de la Lliga Regionalista)

LES MANCOMUNITATS

Antecedents

La Mancomunitat Catalana
Lley de Mancomunitats

Preu: 50 cèntims

De venda en les llibreries y quioscs

AGUA MINERO : MEDICINAL
NATURAL : PURGANTE

RUBINAT-LLORACH

Recomendada por las Academias de Medicina de París y Barcelona, etc., etc.

DIPLOMAS Y MEDALLAS DE ORO

PURGANTE SIN RIVAL EN EL MUNDO

Combate eficazmente la constipación pertinaz del vientre, infartos crónicos del hígado y bazo, obstrucciones viscerales, desórdenes funcionales del estómago e intestinos, calenturas, depósitos biliosos, calenturas tifoideas, congestiones cerebrales, afecciones herpéticas, fiebre amarilla, escrófulas, obesidad (gordura); NO EXIGE REGIMEN NINGUNO.—Como garantía de legitimidad, xigir siempre en cada frasco la firma y rúbrica del Dr. Llorach, con el esudo encarnado y etiqueta amarilla. Desconfiar de imitaciones y substitutiones.

— VÉNDESE EN FARMACIAS, DROGUERÍAS Y DEPÓSITOS DE AGUAS MINERALES —
Administración: Calle Cortes, 648 - BARCELONA

Nadie debe estar en su casa sin una botella de agua Rubinat - Llorach